Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 66 (2961) ДУШАНБА 22 март 1976 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади. Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

• *Партия қарорлари — оммага*

Ленинча жумаликлар

Шу кунларда пойтахтнинг барча ишлаб чиқариш корхоналари коллективлари партия XXV съезди қарорларини пухта ўрганмоқдалар, бу қарорларни амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

КПСС XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳисобот докладини меҳнаткашлар оммасига тушунтириш мақсадида Октябрь район партия комитети ўтган жума куни пойтахтда биринчи бўлиб ленинча жумаликларни бошлаб берди. Министрликлар, партия ва совет органларининг раҳбар ходимлари, олий ўқув юртлари, илмий муассасаларнинг олимлари район саноат корхоналари, ташкилот ва муассасалари ҳамда маҳаллаларда бўлдилар. Ўзбекистон ССР Маданият министри Ғ. Н. Нажимов 115-мактабда, 29-ЖЭК ишчилари, Ўзбекистон ССР Автотранспорт министри А. Ф. Гаврилов 2512-автоколонна хизматчилари, КПСС XXV съезди делегати, «Ташинжстрой» тресги бошқарувчиси А. Абдуқодиров 124-мактабда, «Янгиобод» маҳалла меҳнаткашлари ҳузурида доклад қилдилар.

Политехника институтининг ректори, академик К. С. Аҳмедов «Илғор» маҳалласида, халқ хўжалиги институтининг ректори, профессор И. И. Искандаров 3-тикув фабрикасида, институт партия комитети секретарининг ўринбосари, доцент М. И. Иномов 3-маҳаллада, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министри профессор Қ. С. Зоиров «Средазэнергоцветмет» корхонасида бўлиб, меҳнаткашларга ўнинчи беш йилликда амалга ошириладиган вазифалар тўғрисида ҳикоя қилиб бердилар.

Ленинча жумаликларда райониинг ўнлаб олимлари иштирок этдилар. Съезд материалларини пропаганда қилишда «Билим» жамияти район ташкилотининг 82 бошланғич ташкилотларидаги 250 аъзо, юзлаб лекторлар, пропагандистлар ва агитаторлар корхона ва ташкилотлардан ташқари 197 маҳалла жамоатчилиги ҳузурида бўлмоқдалар.

ПРАВДА саҳифаларида

▲ «Матбуотнинг фахрли бурчи» — газетанинг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади. Ўртоқ Л. И. Брежнев докладида баён этилган қоида ва хулосаларни, съезднинг бошқа ҳужжатларини пропаганда қилиш ҳозир матбуотда марказий ўринни эгаллаб турибди, дейилади жумладан бош мақолада. Ана шу масалаларни планли равишда ёритиш билан бирга принципиал назарий қоидаларни — ривожланган социализм шароитида партиянинг иқтисодий стратегияси ҳақидаги, тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун навбатдаги курашнинг совет Программаси ҳақидаги қоидаларни тушунтиришга алоҳида эътибор бериш керак.

▲ **СССР Олий Совети Президиуми революцион ҳаракатдаги хизматлари, актив ижтимоий фаолияти учун ҳамда туғилган кунига 80 йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Дадашев Мусаиб Мирза ўғлини Халқлар Дўстлиги ордени билан мукофотлади.**

▲ Совет фани ва техникасининг улкан ғалабаси — Катта азимутал телескопининг яратилганлиги ҳақида «Правда» илгари хабар қилган эди. Бугун «Бешовлон юлдузлар қаршисида» сарлавҳали мақолада газета янги астрономия комплекси ёрдамида бажарилган дастлабки тадқиқотлар ҳақида ҳикоя қилади.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КПСС XXV съездини шахсий меҳнат ғалабалари билан кутиб олган шаҳримиз саноат корхоналарининг ишчилари ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида зарбдор меҳнат қилиб, ўз ишлаб чиқариш нормаларини ошириб бажармоқдалар. «Малика» трикотаж фирмасининг кунлик нормаларини 140—150 процентдан ошириб адо этаётган тикувчиси Холиса Ғиёсова (чапда) шу кунларда 1977 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Насиба Нуриллаева (ўнгда) фирмада бир неча йилдан буён тикувчи-мотористка бўлиб ишлаб келади. Бу илғор тикувчи ҳам кунлик топшириқларини ошириб бажариб, ҳозир 1978 йил ҳисобига маҳсулот тайёрлаяпти.

Х. Мирзакаримов фотолари.

17 апрель — Коммунистик шанбалик куни

ҲАММА ҚАТНАШАДИ

Дурадгорлик буюмлари заводининг коллективи Москвадаги илғор корхоналар ҳамда Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи коллективининг апрель ойининг учинчи шанбасида доҳий В. И. Ленин туғилган кун шарафига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусларини қизғин маъқуллади. Корхонада бўлиб ўтган митингда завод меҳнаткашлари «ҳамма бир кишидек шанбаликка чиқамиз!» деган шиорни митинг резолюциясига ёзиб қўйдилар.

Корхонада коммунистик шанбалик ўтказиш бўйича штаб тузилди. 17 апрелда ўтказиладиган коммунистик шанбалик учун иш фронти белгиланди, ўша куни ишлаб чиқариладиган маҳсулот ҳажми аниқланди.

Коммунистик шанбалик куни барча цех ва участкаларнинг ишчилари ўз жойларида меҳнат қиладилар. Техника хизматининг ходимлари эса корхона территориясини ободонлаштиришда, дарахт ва кўчатлар ўтқазишда қатнашадилар.

Коммунистик шанбалик куни завод коллективи 200 эшик ва 180 дераза блоклари ишлаб чиқаради, 5 минг погон метрдан зиёд ёғоч материаллари тайёрланади. Шуниси муҳимки, барча ишлар асосан тежаб қолинган материал ва хом ашё ҳисобига бажарилади.

А. СВИРСКИЙ,
дурадгорлик буюмлари заводининг технологи.

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

«Подъёмник» заводида бўлиб ўтган митингда корхона ишчилари ва инженер-техник ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 106 йиллиги шарафига меҳнат байрами ўтказиш тўғрисидаги москваликларнинг ташаббусини қизғин маъқулладилар. Митингда сўзга чиққан токарь Иван Николаев коллектив номидан гапириб, ўша куни барча участкаларда юксак унумдорликка эришишга ва барча маҳсулотни юқори сифатга топширишга қарор қилган ҳамкасбларининг аҳду-паймони тўғрисида гапирди. Унинг ўзи коммунистик шанбалик куни топшириқни 130 процентдан ошириб бажаришга қарор қилди.

Фрезерчи Мукаррам Абжамилов цех коллективи белгилаган тадбирларни митинг қатнашчиларига фахр билан сўзлади. Коммунистик шанбалик куни ҳамма ўз иш жойида бўлиб, белгиланган топшириқларини бирмунча ошириб бажаради. Пешқадам ишчининг ўзи шанбаликда топшириқни 130 процентдан ошириб бажаришга қарор қилди.

Ўша куни корхонада ҳаммаси бўлиб 8 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади. Заводнинг техника хизмати ходимлари эса корхона территориясини ободонлаштиришда қатнашадилар. Коммунистик шанбаликдан тушган ишчиларнинг меҳнат ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

Т. ХОЛМУРОДОВ,
«Подъёмник» заводи партия ташкилотининг секретари.

Меҳнаткашлар ҳузурида

Тошкент область партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими областдаги кўпгина корхоналар, ташкилотлар, хўжаликларда «Лекторлар куни»ни ўтказди. Ана шу тадбирда 113 мингдан зиёд меҳнатчи республиканинг йигирмадан ортиқ министри, 85 министр ўринбосари, КПСС XXV съездининг 11 делегати, область, шаҳар ва район партия комитетларининг 1146 лектори ҳамда Тошкентдаги илмий-тадқиқот институтлари, олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг суҳбатларини тингладилар.

• *Қурилиш майдонларида*

ПЕШҚАДАМЛАР БРИГАДАСИ

КПСС XXV съезди қарорларини чуқур ўрганиб чиққан уй-жой қурилиш трестига қарашли «Ташросстрой» бошқармасининг Б. Шуқуров бошлиқ бригадаси бинокорлари Тошкент Давлат университети ўқув корпуслари қурилишини жадал олиб боришмоқда. Бригада коллективи 1976 йил биринчи квартал планларини 24 февралгача бажариб, партиямиз XXV съездини муносиб кутиб олди. Бригаданинг монтажчи В. Дорошенко, дурадгор К. Габдураҳмонов, бетончи Р. Боймуродов каби пешқадам бинокорлари кунлик иш нормаларини 145 процентдан ошириб адо этмоқдалар.

Партиямиз XXV съезди қарорларида «Қурилишдаги меҳнат унумдорлиги 29—32 процент оширилсин», дейилган, — дейди бригада бошлиғи Б. Шукуров. — Биз ўз ишимизда меҳнат унумдорлигини янада ошириш учун бинокорларнинг ғоят қимматли вақти самарадорлигини юксалтиришга ҳаракат қиляпмиз.

Сўзи билан иши бир пешқадамлар бригадаси қурилиш материалларини тежаб-тергаб сарфлаб, белгиланган графикдан анча ўзиб меҳнат қилишмоқда.

Б. УСМОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

К. К. БИКМЕЕВ, М. М. КАРИМОВ ВА И. С. МОНЧИНСКАСНИ «ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШДАГИ АЪЛО ХИЗМАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жамоат тартибини сақлаш ва жиноятчиликка қарши кураш соҳасидаги хизматлари учун қуйидагилар СССР Олий Совети Президиуми номидан «Жамоат тартибини сақлашдаги аъло хизмати учун» медали билан мукофотлансин.

Бикмеев Кашфулла Кашафутдинович — Тошкент шаҳридаги 2-таксомотор паркининг ҳайдовчиси.

Каримов Маҳмуд Мақсудович — Тошкент шаҳридаги 3-таксомотор паркининг ҳайдовчиси.

Мончинскас Ионас Станиславович — милиция старшинаси.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1976 йил, 19 март,
Тошкент шаҳри.

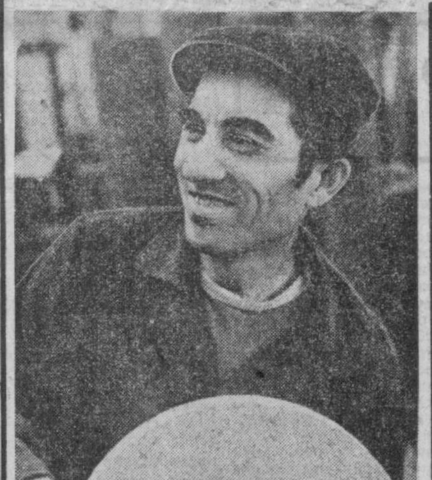

Коммунист Файзулла Кароматов Тошкентдаги Абразив комбинатида 20 йилдан буён токарь бўлиб ишлаб келмоқда. У ўзининг меҳнат фаолиятида корхонага янги ишга келган кўплаб ёшларга касб ўргатган, уларнинг дўсти ва устози бўлиб қолган. Ишчан коммунист ёшларга касб сирларини ўргатиш билан бирга, ўз топшириқларини ҳам доимо ошириб адо этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

• **Тошкент кинофестивали олдидан**

Уч қитъа санъатига бағишлаб

Маълумки шу йилнинг май ойида шаҳримизда Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларининг навбатдаги халқаро кинофестивали ўтказилади.

Кеча

Республика «Билимлар уйи»да ана шу Тошкент кинофестивали олдидан маданий тадбирлар ўтказиш бошланди. Биринчи кинокўрсатув Япония мамлакатининг кино санъатига бағишланди. Кечада фалсафа фанлари кандидати М. Капустин қуёш чиқар мамлакатининг кино ижодкорлари ҳақида гапириб берди. Шундан кейин «Бу кишини ушлаш керак», «Исён кўтарган киши», «Бугун яшаш, эртага ўлиш» деб аталган картиналардан парчалар кўрсатилди.

«Билимлар уйи» Тошкент кинофестивали бошлангунга қадар ҳар ҳафтада ана шундай кино оқшомларни ўтказиб боради.

Пахтакорлар ҳузурида

Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрининг санъаткорлари икки ҳафтадан буён Самарқанд областидаги пахтакор районларнинг меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатмоқдалар. Пойтахт санъаткорларининг гастрол сафарида Ўзбекистон ССР халқ артистлари Икрома Болтаева, Ёқуб Аҳмедов, Жўра Тожиев, Холида Хўжаева, республикада хизмат кўрсатган артистлар Обид Юнусов, Рихси Иброҳимовалар қатнашмоқдалар. Булар театр репертуаридаги энг яхши спектаклларни ижро этиш билан бирга меҳнаткашларга театр коллективининг ижод йўли, янги саҳна асарларининг яратилиши ҳақида гапириб бердилар.

Бугун

ТЕАТР КОЛЛЕКТИВИ ИШТИХОН РАЙОНИДА ЁЗУВЧИ УЙҒУННИНГ «ПАРВОНА» АСАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ НАМОЙИШ ҚИЛДИ. ШУ БИЛАН ТЕАТР КОЛЛЕКТИВИНИНГ САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙЛАБ ЎТКАЗГАН ГАСТРОЛ САФАРИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ.

Съезд делегати билан учрашув

Ўрта Осиё темирйўли бошқармасининг Тошкент бўлими мажлислар зали меҳнаткашлар вакиллари билан тўлди. Бу ерда КПСС XXV съезди делегати, Ўрта Осиё темирйўли бошқармаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Азиз Мавлонович Қодиров билан темирйўлчиларнинг учрашуви ўтказилди. У йиғилганларга партиямизнинг тарихий съездидан олган таассуротлари ҳақида ҳикоя қилиб берди. Делегат пўлат йўлларнинг меҳнаткашлари олдида турган вазифалар, съезд қарорлари асосида амалга ошириладиган аниқ режалар ва темирйўлнинг истиқболини изоҳлаб берди.

Шу беш йилликда мамлакатимизда 3 минг километр атрофида янги темир йўл излари фойдаланишга топширилади. Республика темир йўл транспортида ҳам бир қатор катта ишлар амалга оширилади.

• БИЗНИНГ СУҲБАТ

ЯНГИЛИК ИЖОДКОРЛАРИ

Шаҳримиздаги экспериментал ихтисослаштирилган ремонт-ишлаб чиқариш корхонасининг конструкторлик бюроси коллективи ижодий изланиб, кўплаб янгиликлар яратмоқда. Корхонада КПСС XXV съезди муносиб совға билан кутиб олинди. Конструкторлар тарихий воқеа — партия съезди кунларида сув хўжалигини телемеханика ва автоматика билан бошқарувчи «Темир—2» қурилмасини яратдилар. Бу қурилма деҳқонлар учун катта қулайлик беради.

Коллективнинг қишлоққа бераётган ёрдами ва янгиликнинг афзалликлари ҳақида конструкторлардан бири, корхона директори ўринбосари А. П. Анифуренко қуйидагиларни гапириб берди:

— Кўп йиллик изланиш ва фидокорона меҳнатнинг самараси туфайли «Темир—2» вужудга келди. Дастлаб «Телерейка» яратилди. Сўнгра «Темир» ва ниҳоят такомиллашган, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган «Темир—2» ҳаётга йўлланма олди. Бу янгилик СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги комиссияси синовидан муваффақиятли ўтиб, ишлаб чиқаришга рухсат берилди.

Бу қурилма ёрдамида сув хўжалиги иншоотлари комплекс бошқарилади. Яъни «Темир—2» ягона марказдан туриб сувнинг баландлигини, оқим тезлигини ўлчайди. Зарур бўлиб қолганда у автомат телефон станцияси вазифасини ҳам бажараверади. «Темир—2» бошқариш пульти «Миношит» ва ахборотларни қабул қилиб ёзиб олиш аппаратларидан иборат. Ахборотлар автоматик қабул қилинаверади.

Бу йил биз «Темир—2» қурилмасидан ўнта ишлаб чиқиб, республикамиз сув хўжалиги тармоқларига ўрнатишга аҳд қилганмиз. Шулардан еттитаси Тошкент, Наманган, Фарғона областларидаги сув хўжалиги тармоқларига ўрнатилади.

Ҳозирданоқ корхонамизга иттифоқдош республикалар сув хўжалиги ташкилотларидан ҳам кўплаб буюртмалар келяпти. Айни кунларда Ставрополь ўлкаси ва Қирғизистон ССР учун «Темир—2» қурилмасини тайёрлаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда. Корхонамиз коллективи ва конструкторлик бюроси ходимлари қишлоқлардан олинаётган буюртмаларни ўз вақтида адо этиб, мўл ҳосил етиштиришда деҳқонларга ёрдамни янада кучайтирадилар.

С. СОБИРОВ.

• *Ҳамшаҳарлар, сизлар учун*

ҚУЛАЙ ВА ИХЧАМ

Бугун

ШАҲАР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ ТЎҚИМАЧИЛИК-ГАЛАНТЕРЕЯ ФАБРИКАСИДА ШУ ЙИЛНИНГ ДАСТЛАБКИ ЯНГИ МОДЕЛЛИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШЛАНДИ.

Бу янги буюмлар замонавий пишиқ материаллардан тайёрланган бўлиб, уларнинг кўриниши чиройли ва ишлатишда ҳар томонлама қулайдир. Бу маҳсулотлар хотин-қизлар учун мўлжалланган полиэтиленли ҳамёнлар, ипакдан ишланган рўзғор сумкаси ва ип газламадан тикилган болалар кийимларининг комплектидир. Фабрикада ана шу маҳсулотлардан март ва апрель ойининг ўзидаёқ 10 мингтаси ишлаб чиқарилади ва савдо тармоқларига етказиб берилади.

МАВСУМ БОШЛАНДИ

Бугун

пойтахтдаги барча оромгоҳларда аттракционлар ишлай бошлади. Тельман номли маданият ва истироҳат боғида Чехословакия Социалистик Республикасидан келган бир группа маданият ходимлари шаҳримиз эркатойларига шу йилнинг дастлабки қувончини бахш этдилар. Улар бу ерда «Оймома боғ» аттракционини ишга туширдилар. Аттракционда сирганувчи автомобиль, кулги ва тасодифлар хоналари, болалар чархпалаги, темирйўлча, сўқмоқли йўл аттракционлари бир меъёрда ишлаб турибди.

Шу йил шаҳримизнинг «Роҳат», Ленин номли марказий болалар боғи, «Ўзбекистон 50 йиллиги» оромгоҳларида ҳам ана шундай аттракционлар қурилиши мўлжалланган.

ЭПИЦЕНТРИ ТАЛАС ТИЗМА ТОҒЛАРИДА

Бугун маҳаллий вақт билан соат 4 дан 40 минут ўтганда «Тошкент» марказий сейсмик станцияси яна бир зилзилани рўйхатга олди. Унинг эпицентри Тошкентнинг шарқи-шимолий томонида 175 километр узоқликдаги Талас тизма тоғлари тармоқларида деб аниқланди. Тошкентда зилзила икки балл бўлди, унинг эпицентрида эса зилзиланинг кучи 5 балга яқин.

▲ **ФУТБОЛ**

ФАХРЛИ СОВРИН УЧУН

Кеча Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари фахрли соврин — футбол бўйича СССР Кубогининг 1/32 финалида ўз майдонларида Махачқалъанинг «Динамо» командасини қабул қилдилар. Учрашув майдон эгаларининг устунлиги билан ўтиб, 4:0 ҳисобида уларнинг фойдасига тугади. Тўпларни меҳмонлар дарвозасига Жуков, Серостанов, Исоқов ва Чуркин киритди.

Ҳамшаҳарларимиз фахрли совриннинг навбатдаги босқичида — 1/16 финалида Львов шаҳрининг «Карпати» командаси билан куч синашадилар. Бу ўйин 27 март куни Львов шаҳрида бўлади.

* * *

20 март куни СССР терма командаси Аргентина терма командаси билан ўртоқлик учрашуви ўтказиб, 0:1 ҳисобида мағлубиятга учради.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қилади, XV чақириқ Тошкент шаҳар Советининг IV сессияси 1976 йил 25 мартда соат 15.00 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар залида (Ўзбекистон кўчаси, 9) очилади.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 14.00 дан рўйхатга олинади.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

телетайп лентасидан

▲ **БЕРЛИН. Дрезденда очилган сурат ва графика асарлари виставкаси Чили халқининг фашист ҳарбий хунтага қарши олиб бораётган курашига бағишланган. Виставка экспонатларини сотишдан тушадиган маблағ Чили халқи билан бирдамлик фондига топширилади.**

▲ ЛОНДОН. Қуддусдан олинган хабарларга қараганда, Исроил фунти қарийб икки процент девальвация қилинган. Эндиликда АҚШнинг бир долларига Исроилнинг 7,52 фунти алмаштирилмоқда. Исроил ҳукумати қайсарлик билан ўтказиб келаётган урушқоқлик сиёсати натижасида пулнинг қадри ана шундай тўхтовсиз тушиб кетмоқда ва энг зарур молларнинг нархи ошиб бормоқда.

▲ **КАРОЧИ. Покистоннинг Синд вилояти соғлиқни сақлаш министрлиги мактаб ёшидаги болалар ўртасида юқумли ва бошқа касалликларга қарши кураш программасини бажаришга киришди. Икки йил мобайнида уч юз мингдан кўпроқ ўқувчи сил касаллигига қарши, дифтерия, терлама, чечак ва полиомиелитга қарши эмланади.**

▲ ЛУСАКА. Шу йил Родезияда мудофаа учун бюджетдан ажратилган маблағ 1973 йилга нисбатан қарийб икки баравар кўпайди.

▲ **НЬЮ-ЙОРК. Айдахо штатининг Келлог шаҳридаги «Саншайн майнинг компани» компаниясининг шахтерлари забастовка эълон қилиб иш ҳақининг оширилишини талаб этмоқдалар.**

▲ **БАНГИ. Бу ерда ТАСС билан Марказий Африка матбуот агентлиги ўртасида информация айрибошлаб туриш тўғрисида битим имзоланди.**

(ТАСС).

ҲАВАСКОРЛАР КЎРИГИ

Бугун

РЕСПУБЛИКА КЎЗИ ОЖИЗЛАР ЖАМИЯТИНИНГ ВОЛГОГРАД КЎЧАСИДАГИ МАДАНИЯТ САРОЙИДА ЧИЛОНЗОР РАЙОН БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ РАЙОН КЎРИГИ БОШЛАНДИ.

Кўрик 63 ва 9-ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг бирлашган хори ижросида композитор С. Юдаковнинг «Алёр» қўшиғини куйлаш билан бошланди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Султонов дирижёрлик қилди.

Район ҳаваскорларининг бу кўригида партия, Ватан, меҳнат, ёшлик, гўзаллик ҳақидаги музика асарлари ижро этилмоқда. Кўрикда райондаги 2-пойафзал фабрикаси, 2-автокомбинат, заргарлик заводи, Усмон Юсупов, Глиэр номли маданият уйлари ва бошқа коллективларнинг 2 мингга яқин ишчи ҳаваскори қатнашмоқда.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЮКСАК МАРРАЛАР

Партия турмуши: бошланғич партия ташкилотларида

КОММУНИСТ БУРЧИ

Жонажон партиямизнинг XXV съезди ўнинчи беш йиллик тараққиётининг асосий йўналишларини белгилаб берди. Уни тўққизинчи беш йилликнинг бевосита давоми дейиш мумкин. Негаки, янги беш йилликда ўтган беш йилликда орттирилган бой тажриба қўлга киритилган катта муваффақиятлар янада мустаҳкамланади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида цехимизда ўтган беш йилликда катта ишлар қилинган эди. Шиоримиз — янги беш йилликда ҳам бу борада дадил қадам ташлаш! Буни цехимизнинг ҳар бир коммунисти ва комсомол аъзоси, хуллас ҳар бир ишчиси чуқур ҳис этиб, масъулиятини сезган ҳолда **меҳнат қилмоқда.**

Партиямизнинг бош мақсади халқ фаровонлиги ва равнақини янада юксалтириш экан, биз бу олийжаноб ғамхўрликка амалий иш билан жавоб бериш, бор имкониятимизни ишга солиш зарурлигини қалбимиз билан ҳис этяпмиз.

Яқинда корхонамиз директори, КПСС XXV съезди делегати Виктор Николаевич Сивец ўзининг съезддан олган бой таассуротларини тўлқинланиб гапириб берди. Биз унинг сўзларини тинглар эканмиз, жонажон партиямизнинг ҳар бир совет кишиси ҳақида нақадар катта ғамхўрлик ва меҳрибонлик кўрсатаётганидан қалбимиз беҳад ғурурга тўлди. Шундай катта ғамхўрликка жавобан ҳар биримиз қандай иш қилаяпмиз? Меҳнат ютуқларимизни кечагидан кўра бойитдикми? Ана шу ўйлар бугун кечагидан, эртага эса, бугунгидан унумлироқ ишлашга чорламоқда. Лоақал цехимизни олиб кўрайлик. Съезд қарорлари билан чуқур танишаётган коллективимиз катта ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда. Яқинда СССР Олий Советининг депутати Татьяна Ляшко «Сифат беш йиллигига — инженерлик кафолати» деган ажойиб ташаббус бошлаб берди. Чиндан ҳам маҳсулот сифатининг янада яхшиланишида инженер-техник ходимлар роли жуда катта. Уларнинг ижодий изланишлари туфайли цехимизда маҳсулот сифати ойдан-ойга яхшиланиб бормоқда.

Цехимизда ҳаммага намуна бўлаётган, фахримиз ҳисобланган коммунистлар кўп. Моҳир ишчи Елена Грязева партиямиз XXV съездида қатнашишдек улкан бахтга муяссар бўлди. У съезддан қайтганидан сўнг цехимиздаги ҳар бир коммунист билан бевосита амалий режалар ҳақида суҳбат қилди. Чунки, съезд қарорлари ҳар биримизни ўз имкониятларимизни тўла ишга солишга чорлайди.

Владимир Ульянов, Евгений Ведревич сингари коммунистлар ҳам фақатгина ишлаб чиқариш топшириқларини муттасил ошириб бажариш билан кифояланмай, съезд қарорларини ишчилар ўртасида моҳирона пропаганда қилмоқдалар. Чунки, биз ҳар бир коммунист олдига ана шундай фахрли вазифа қўйганмиз.

Оммани сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, бу борада конкрет иш олиб бориш муваффақиятларимиз гарови ҳисобланади. Ҳозир авиация ишлаб чиқариш бирлашмамизнинг қайси цех ёки участкасида бўлманг, съезд материаллари ғоят қизғин ўрганилаётганининг гувоҳи бўласиз. Ишчилар КПСС XXV съезди ишини, унинг тарихий қарорларини қизғин ва тўла-тўкис маъқулламоқдалар. Съезд руҳи уларни янги марраларга чорламоқда.

Корхонамизда партия маорифи системасида 265 группа, иқтисодий таълим системасида 162 семинар-мактаблар ишлаб турибди. КПСС XXV съезди материалларини ўрганиш бўйича яна 120 тўгарак қизғин иш олиб бормоқда. Бу тўгаракларда ўн мингдан ортиқ киши шуғулланмоқда.

Съезд қарорларини ҳар бир ишчи дилига жо қилиш — партия ташкилотимизнинг, ҳар бир коммунистнинг муқаддас бурчи. Цехимизда бўлган киши ана шу бурчнинг қанчалик садоқат билан амалга оширилаётгани ва у ишчиларни янги марраларга чорлаётганига гувоҳ бўлади.

В. ПЛОТНИКОВ,
Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси 31-цех партия ташкилоти секретари.

Тошкент абразив комбинатининг коллективи КПСС XXV съезди қарорларини изчиллик билан ҳаётга тадбиқ этиб, ўнинчи беш йиллик топшириқ — буюртмаларини ўз вақтида сифатли адо этмоқда. Бу корхонада ишлаб чиқарилаётган турли хил абразив маҳсулотлари жонажон мамлакатимизнинг барча машинасозлик корхоналарида кенг қўлланилади. Комбинат аҳли томонидан ишлаб чиқарилаётган маълум бир қисм маҳсулот чет мамлакатларига ҳам жўнатилади. Мана бу суратда корхона техника контроли бўлимининг зарбдор назоратчиларидан (чапдан-ўнгга) Е. Осмонова билан А. Ҳалилова тайёр абразив маҳсулотларини жўнатиш олдидан сараламоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари.

МАСТЕР МАҲОРАТИ

КПСС XXV съезди қарорларида белгиланган улуғвор режаларни муваффақиятли амалга ошириш — ишлаб чиқариш командирлари бўлган мастерлар маҳоратига боғлиқлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Киров район саноат корхоналарининг коллективлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича тўққизинчи беш йилликда катта ютуқларни қўлга киритдилар, Бунда ишлаб чиқаришнинг бош командирлари бўлган мастерларнинг ўрнини алоҳида таъкидлаб ўтиш лозим. Улар меҳнат коллективларида ишлаб чиқаришни ташкил этиш билангина шуғулланиб қолмасдан, балки мураббийлик ҳаракатини ривожлантириш, янги илғор методларни қўллаш бўйича ҳам катта ҳажмдаги ишларни амалга оширмоқдалар, ишчилар билан ҳамкорликда ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Чунки, мастерларнинг ишлаб чиқаришдаги фаолият даражаси анча кенгдир. Шунинг учун ҳам район саноат корхоналарида мастерлар маҳоратини ошириш, уларни янги тажрибалар билан қуроллантириш учун илғор тажрибалар кенг оммалаштириляпти.

Кейинги йилларда район саноат корхоналарида 2500 дан зиёд юқори унумдорликда ишлайдиган технологик дастгоҳлар ўрнатилди, механизациялашган ва автоматлашган поток линияларнинг миқдори икки ҳиссага кўпайди. Ишлаб чиқаришнинг ана шундай такомиллашиб бориши ўз навбатида мастерлар фаолиятини намунали ташкил этишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам барча участкаларда тўпланган бой тажрибалар муваффақиятли қўлланилмоқда.

Тажрибалар шуни кўрсатдики, қаерда мастерларнинг фаолияти яхши йўлга қўйилган бўлса, ўша участкаларда яхши ютуқлар қўлга киритиляпти. Бу борада «Малика» трикотаж фирмаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси, 5-ғишт заводлари бошқармаси, тўқимачилик-галантерея фабрикасининг коллективлари катта тажриба орттирдилар.

Масалан, «Малика» трикотаж фирмаси тикув цехининг мастери, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Жўра Зайниддинова номи кўпчиликка таниш. У коллективда 15 йилдан буён меҳнат қиляпти. Ўз фаолиятини тикувчиликдан бошлаган бу аёл ҳозирда ёшларга касб сирларини ўргатиш бўйича катта маҳоратга эга. У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда техникумни битириб, ўз малакасини оширди. Эндиликда бой тажрибаларини ёшларга, қолаверса бутун коллективга ўргатяпти. Жўра Зайниддинова мураббийлик ҳаракатини яхши йўлга қўйганлиги туфайли, у бошқараётган участкада Давлат Сифат белгиси билан тайёрланаётган маҳсулотларнинг миқдори тобора ортиб бормоқда. Участкада 21 тикувчига коммунистик меҳнат зарбдори номи берилган, ўн ишчи эса 1975 йил социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди. Шунингдек, Мария Зяблова ва Раҳима Муҳамедовалар Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирландилар.

Райондаги бошқа мастерлар номини ҳам фахрланиб тилга олиш мумкин. Булар қаторида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси 3-цехининг мастери Анна Алпатова, «Узбексельмаш» заводи қуюв цехининг мастери Шароф Қосимов, асбобсозлик заводининг мастери, Ленин ордени кавалери Данил Самойлович каби кишилар номини кўрсатиш мумкин.

Корхоналарнинг партия ва касаба союз ташкилотлари мастерларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ишларига талабчанликни кучайтириб бормоқда. Шунинг учун ҳам мастерларнинг сифат состави яхшиланиб боряпти. Кўплаб корхоналардаги мастерлар ўз ишини яхши биладиган, ишлаб чиқаришнинг моҳир ташкилотчилари, ташаббускор кишилардир. Улар техника тараққиётини жадаллаштириш, кадрларни тарбиялаш бўйича ҳақиқий мураббийлик ролини ўтамоқдалар. «Малика» трикотаж фирмасида 25 йилдан буён ишлаётган Мария Парамонова оддий ишчиликдан бўяш цехининг смена мастерлиги даражасига кўтарилди. У ўз касбини ишчиликдан бошлагани учун ҳам коллектив қалбига тўғри йўл топиб, уларни янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантирмоқда. Цехда ишлаб чиқариш маданияти ҳам юқори. Смена ва ойлик топшириқлар доимо ортириб адо этилмоқда.

Райондаги қатор корхоналарда мастерлар совети муваффақиятли ишлаб турибди.

КПСС XXV съезди томонидан халқ хўжалигини ривожлантириш бўйича қабул қилинган қарорларни жанговар программа сифатида қабул қилган Киров район саноат корхоналарининг коллективлари ички резервлардан самарали фойдаланишда, меҳнат пешқадамлари ташаббусига кенг йўл очиб беришда мастерлар маҳоратига сўзсиз таянадилар.

Райондаги мастерларнинг кўп кишилик отряди меҳнат коллективларини қабул қилинган план топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга актив сафарбар этмоқда. Натижада қатор корхоналарда давлат плани муттасил барвақт бажарилиб, ишлаб чиқариш самарадорлиги кескин ўсиб боряпти. Ана шундай корхоналарда мастерлар томонидан орттирилган бой тажрибалар район партия комитети томонидан бутун меҳнат коллективларига кенг оммалаштириляпти.

М. ТЎЛАГАНОВ,
Киров район партия комитети саноат бўлимининг инструктори.

Республика Қурилиш министрлигига қарашли тажриба ремонт механика заводи қурилишлар учун турли хил ҳажмдаги металл конструкциялари, кўтарма кранлар ва бошқа хил анжомлар тайёрлаб бериятпи. Корхонанинг кўпгина ишчилари ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари 3,5 йилда бажаришга аҳд қилганлар.

СУРАТДА: ана шундай ишчилардан бири моҳир токарь Эдуард Гончаренко.

АВТОМАТ КОЛОНКА

Янги заправка установкаси трактор бакларини тезгина тўлдириш ва шундаги ҳамма зарур «бухгалтерия операциялари»нинг ҳаммасини бажаришга имкон беради. Уни Бутуниттифоқ давлат машина-трактор парки ремонти ва эксплуатацияси илмий-тадқиқот технология институти ишлаб чиққан.

24 тракторга хизмат кўрсатадиган бу автоматни ишлатиш қулай ва содда. Ўз-ўзига хизмат принципи бўйича ишлайди. Механизатор ёнилғи қуйувчи киши хизматига муҳтож бўлмай, кеча-кундуз истаган вақтида тракторига ўзи ёнилғи қуйиб олиши мумкин. Бунинг учун ёнилғи қуядиган колонкага индивидиуал перфокалитини тиқса кифоя. Айни маҳалда шу автоматдаги ёнилғи счётчиги ҳам ишлай бошлайди.

Шундай установкалардан фойдаланиш тракторларга ёнилғи қуйишга кетадиган маблағларни анча камайтиришга имкон беради. Иш сифатини оширади. Установкани қўллашда йилига ўрта ҳисобда 1000—1200 сўм тежаш мумкин.

(ТАСС).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Мўл ҳосил учун

БЕРЛИН. Ўтган беш йил мобайнида Германия Демократик Республикасида дон экинлари ҳосили анча ошди. Бу соҳада мелиораторларнинг хизмати катта. Беш йил мобайнида республикадаги қишлоқ хўжалик экинлари барча майдонларининг қарийб ўндан бир қисмига сув чиқарилди. Шу беш йилликда мелиораторлар олдига суғориладиган ер майдонини 80 процент кўпайтиришдан иборат янги катта вазифа қўйилди.

Нефтчиларнинг шавкатли меҳнати

БЕЛГРАД. Югославияда қазиб чиқарилаётган барча нефть ва табиий газнинг ярмидан кўпи «Ина-нафтаплин» саноат бирлашмаси ҳиссасига тўғри келади. ЮФСР саноатининг шу тармоғи ташкил этилганига 30 йил тўлиши муносабати билан бирлашма олтин тож меҳнат ордени билан мукофотланди.

Нефть ва газ саноатини янада ривожлантириш шу беш йилликда Югославия саноати олдида турган энг муҳим вазифалардан биридир. Шунинг учун ҳам «Инанафтаплин» коллективининг қарийб 300 миллион тонна нефть ва 800 миллион кубметр газ қазиб чиқарган ҳозирги марраси коллектив учун чегара эмас. Корхона 1980 йилнинг охирида нефть ва газ қазиб чиқаришни 25 процент кўпайтиришни мўлжалламоқда.

МАДАНИЙ МАҚСАДЛАР

БУДАПЕШТ. Будапештнинг Кебанья районида маданият уйи, Сегедда нефтчилар саройи, Мишкольцда металлурглар саройи каби янги маданият муассасалари ўтган беш йил мобайнида бунёд этилди.

Ҳозирги беш йилликда Халқ Венгриясида маданий қурилишнинг кенг программасини амалга ошириш давом эттирилади. Давлат шу мақсадлар учун 5 миллиард форинг ажратди. Бу маблағ ўтган беш йилликдагига қараганда анча кўп. Дебрецен, Ниревҳаз, Солнок, Дунайварошда ишчилар учун янги маданий марказлар қад кўтаради.

МЕҲНАТ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

СОФИЯ. Партия ҳаётидаги, бутун болгар халқи ҳаётидаги муҳим воқеа бўлган Болгария Компартиясининг XI съезди очиладиган пайтгача саноқли кунлар қолди. Болгария Халқ Республикасининг меҳнаткашлари коммунистлар анжуманини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларга эришиб кутиб олишга интилмоқдалар.

Бургас округида нефть химияси комбинатининг коллективи мусобақада ғолиб чиқди. Шу йилнинг дастлабки икки ойи мобайнида корхонада пландан ташқари ярим миллион левликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Плевенлик тўқимачилар енгил саноат меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни партия съездини ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичлар билан кутиб олишга даъват этган эдилар. Варнадаги «Дружба» деб аталган тайёр кийимлар корхонасининг коллективи ана шу даъватни қўллаб-қувватлаб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда ва унинг сифатини оширмоқда. Ҳозирги вақтда корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг учдан икки қисми чет мамлакатларга, асосан Совет Иттифоқига чиқарилмоқда. Варнадан Москвага, Ленинградга, Киевга, Фрунзега шу йилнинг ўзидаёқ эркакларнинг ўн мингдан кўпроқ костюми ва пиджаги, Ригага, Вильнюсга, Тошкентга, Тбилисига эса қарийб юз мингта хотин-қизлар кўйлаги жўнатилди.

ВЬЕТНАМНИНГ МУҚАДДАС ТЕРРИТОРИЯСИ

ХАНОЙ. Ханой марказида — Қайтарилган қилич кўли соҳилида бирлашган Вьетнамнинг ранг-баранг қилиб ишланган катта картаси ўрнатилди. Янги маъмурий бўлинишига биноан мамлакат 35 та йириклаштирилган янги вилоят билан учта асосий шаҳар — Ханой, Хайфон ва Хо Ши Мин номидаги Сайгон шаҳрига ажратилган. Вьетнам ороллари, шу жумладан Спратли ҳамда Парасель ороллари группаси Вьетнамга қарашли территориялар эканлигини билдирувчи қизил рангга бўялган.

«Куан Дой Нян зан» газетаси Вьетнам оролларига бир қанча очерклар бағишлади. Бу очеркларда оролларнинг табиий бойликлари тўғрисида, орол аҳолисининг мустақиллик ва озодлик учун, территориал бутунлик учун кураши ва турмуши ҳақида гапирилади. Очерклардан бирида Вьетнамнинг ҳаттоки олис районлари ҳам Сайгон қўғирчоқ режимидан Марказий Вьетнам районлари билан бир маҳалда озод этилганлиги айтилади. Газета ороллар ватан территориясининг муқаддас бир қисмидир, деб таъкидлайди.

Сан—Маринонинг янги ҳукумати

РИМ. Сан-Марино Республикасида янги ҳукумат тузилди. Унинг составида христиан-демократик партияси яна 7 министрлик лавозимига ва социалистик партия 3 министрлик лавозимига эга бўлди. Янги ҳукуматнинг тузилганлиги Сан-Маринода қарийб тўрт ой давом этган ҳукумат танглигига чек қўйди.

Парламентда янги ҳукуматнинг программ баёноти эълон қилинди. Баёнотда, жумладан давлатни қамраб олган чуқур кризисни бартараф этиш учун экономика соҳасида ислоҳотлар ўтказиш кераклиги эътироф этилади.

Сан-Марино Коммунистик партиясининг бош секретари Умберто Барулли ТАСС муҳбири билан суҳбатда қуйидагиларни деди: Сан-Марино коммунистлари ҳукумат таклиф этган янги программа асосида республика олдида турган проблемаларни ҳал қилиш Сан-Маринони қамраб олган кескин иқтисодий танглиқни бартараф этиш мумкин эмас, деб ҳисоблайди.

У. Барулли Компартия Республика аҳолиси барча табақаларининг мададига суянадиган ҳукумат тузилишини талаб қилади, деб уқдирди.

ЛЕЙПЦИГ ЯРМАРКАСИДА

ЛЕЙПЦИГ. Бу ерда ўтаётган кўкламги халқаро ярмаркада Совет Иттифоқининг павильони зўр қизиқишга сазовор бўлмоқда. Совет экспозицияси ишғол этган 12 минг квадрат метрдан зиёд майдонда мамлакатнинг 700 корхонаси тайёрлаган 8 минг буюм намойиш қилинмоқда. 80 экспонат эса Лейпцигда биринчи бор кўрсатилмоқда.

Экспозиция КПСС XXV съезди белгилаган улкан режаларни амалга оширишга киришган совет меҳнаткашларининг ижодий кучларини яққол намойиш қилмоқда. Экспозициянинг бешта асосий бўлими СССР билан ГДР ва бошқа мамлакатларнинг ҳар томонлама ҳамкорлиги чуқурлашиб бораётганлигини, Совет Иттифоқининг иқтисодий потенциал ва унинг экспорти имкониятлари ошаётганлигини акс эттиради.

СССР Давлат стандартининг биринчи виставкаси зўр эътиборга сазовор бўлмоқда. Бу виставка СССР билан ГДР ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар давлат стандартларини унификация этиш борасида биргалашиб олиб борилаётган ишларни акс эттиради.

АҚШнинг кўпгина шаҳарларида ишсизлар ўзларининг ҳаётий ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, оммавий намойишлар уюштирмоқдалар.
СУРАТДА: муниципалитет биноси олдида Бостон ишсизларининг митинги.

АПН—ТАСС фотоси.

ЖАДАЛ РИВОЖЛАНИШ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

ДЕҲЛИ. Молия министри Ч. Субраманиам Ҳиндистоннинг 1976—1977 молия йилидаги бюджети лойиҳасини парламент муҳокамасига тақдим қилди. Лойиҳа мамлакатни иқтисодий ривожлантириш учун 1975—1976 молия йилидагига нисбатан 31,6 процент кўп маблағ ажратишни кўзда тутади.

Молия министри бюджет лойиҳасини тақдим этиб дастлабки маълумотларга қараганда 1975—1976 молия йилида миллий даромад 5,5 процент ўсади, деб айтди.

Янги бюджет мамлакат экономикасини, хусусан давлат секторини мустаҳкамлаши ва жадал ривожланиш тенденциясини кучайтириши керак. Қишлоқ хўжалигини ва индустриянинг энг муҳим тармоқларини ривожлантириш учун маблағларни анча кўпайтириш кўзда тутилади. Металлургияни ривожлантириш учун чиқимлар икки баравар, нефть химияси соҳасида 31 процент, минерал ўғит ишлаб чиқариш соҳасида 50 процент кўпайтирилади.

Янги бюджет, деди Ч. Субраманиам, Ҳиндистон ҳукуматининг кенг халқ оммаси манфаатларини кўзлаб, ижтимоий иқтисодий ислоҳотларни изчиллик билан амалга оширишга, иқтисодий мустақилликни янада мустаҳкамлаш учун молиявий имкониятлардан фойдаланишга қатъий аҳд қилганлигини билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН!

ШАҲРИМИЗНИ ГУЛЛАРГА БУРКАЙМИЗ

Чилонзор ва Фрунзе райони меҳнаткашларининг гўзал шаҳримизни янада обод ва кўркам қилиш бўйича бошлаган қимматли ташаббусларига биз маориф ходимлари ҳам якдиллик билан қўшилдик. Шаҳримиздаги мактаблар, мактабгача болалар муассасаларининг ўқувчилари, педагогика коллективлари ва хизматчилари ана шу ташаббус асосида ишлаб, ободонлаштириш уч ойлигида актив иштирок этмоқдалар. Улар мактаб территориясини, унга чегарадош бўлган кўчаларни саранжом-саришта қилмоқдалар, турли-туман дарахт кўчатлари, анвойи гуллар ўтқазмоқдалар. Ҳафтанинг ҳар шанба ва якшанба кунлари ўтказилаётган умумхалқ ҳашарларида ҳам мактаб ўқувчилари, педагоглар, боғча ва ясли ларнинг хизматчилари бир жон, бир тан бўлиб, ташаббускорлик, уюшқоқлик билан ҳашарлар ўтказмоқдалар.

Биз шаҳар маорифчиларига ободонлаштириш уч ойлиги мобайнида ҳаммаси бўлиб 60 минг туп дарахт, яшил тўсиқ ва гул кўчатлари ўтқазиш вазифаси топширилган эди. Ана шу вазифани шараф билан бажардик. Ҳозирги кунгача 20 мингдан зиёд дарахт кўчатлари, 50 минг туп яшил тўсиқлар, 9 мингта атиргул кўчатларини ўтқазиб, зиммамиздаги планни 130 процент қилиб бажардик. Лекин бу билан биз қўл қовуштириб турганимиз йўқ. Биз ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш уч ойлигида янада фаоллик билан қатнашмоқдамиз.

Айниқса, ўтган шанба ва якшанба кунларидаги катта умумхалқ ҳашарларида барча ҳамшаҳарларимиз қатори шаҳримиз ўқувчилари, ўқитувчилари ҳам жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишди. Унда шаҳар бўйича 60 мингдан зиёд ўқувчи, 10 минг педагог, боғча тарбиячилари қатнашдилар. Уларнинг кучи билан минг-минглаб дарахт ва яшил тўсиқлар ўтқазилди, ирригация шохобчалари тозаланди, йўл ва йўлкалар тартибга келтирилди. Шаҳримиз районларида ташкил этилаётган янги хиёбонлар уларнинг ғайрати билан янада ўзгача қиёфага кирди.

Шуни айтиш керакки, ҳар бир райондаги ҳар бир мактабга маълум территориялар бириктириб қўйилган. Умумхалқ ҳашарида ўқувчиларимиз ўз мактаб территорияларини саранжомлашдан ташқари ўзларига бириктирилган участкаларда ҳам ғайрат билан меҳнат қилдилар. Жумладан, Чилонзор районидаги Чилонзор кўчасида 79, 178, 179, 182-мактабларнинг ўқувчилари катта ҳажмда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ишларини олиб боришди. Фарҳод кўчасида эса 44, 74, 77, 189, 229-мактабларнинг ўқувчилари ва педагоглари жонбозлик кўрсатишди. Бу ерда кўплаб дарахтлар ўтқазилди, ариқлар тозаланди. Октябрь районидаги мактабларнинг маорифчилари ҳам генерал Узоқов, Улуғбек, Зиё Саид, Уйғур кўчалари, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспектида кўкаламзорлаштириш ишларини олиб боришди. Бу ишда 106, 116, 124, 136, 167, 245-мактабларнинг ўқувчилари ва педагоглари, 17, 186, 394, 483-болалар боғчаларининг тарбиячилари кўпгина ишларни бажаришди. Шаҳримизнинг бошқа районлари маорифчилари ҳам юксак уюшқоқлик билан ҳашарда иштирок этишди.

Баҳорнинг илиқ-иссиқ кунлари давом этяпти. Бу шаҳримизни янада обод ва кўркам қилиш, кўплаб дарахт ва гул кўчатлари ўтқазишга жуда қулай шароит яратади. Шунинг учун ҳам биз ана шу кунлардан самарали фойдаланиб, ободонлаштириш уч ойлигида амалга ошириладиган ишлар кўламини янада оширамиз. Жонажон шаҳримиз кўчаларига яна кўплаб ниҳоллар ўтқазамиз. Янги Тошкент қурилишининг 10 йиллиги муносабати билан ўтказилаётган ободонлаштириш уч ойлигида актив иштирок этиб, гўзал шаҳримизни яшил либосга ва гулларга буркаймиз.

А. ЙЎЛЧИЕВ,
Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари.

ХХ аср овози

ЯНГИ ҲАЁТ КУЙЧИСИ

Самад ВУРҒУН туғилган куннинг 70 йиллигига

Қардош Озарбайжон халқининг улуғ фарзанди, таниқли шоир Самад Вурғун ўзининг бадиий юксак шеърлари, поэмалари, драматик асарлари билан адабиёт ихлосмандлари ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлган. У бор-йўғи 50 йил умр кўрди. Шундан 32 йили ижод ва жамоатчилик фаолияти билан ўтди. Ана шу йиллар ичида у бизга катта ва салмоқли ижод маҳсуллари, нодир адабий ёдгорликларни мерос қолдирди. Бу мерос ёлғиз Озарбайжон халқининггина эмас, балки қон-қардош барча совет халқларининг мулки ва ифтихоридир.

Самад Юсуф ўғли Вакилзода (Самад Вурғун) илк бор 1924 йилда адабиёт майдонига кириб келди.

Самад Вурғун дастлаб романтик шоир сифатида танилди. Совет воқелиги, янги ҳаёт, бахтиёр совет кишилари ҳамда уларнинг бунёдкорона меҳнатлари шоир учун битмас-туганмас илҳом манбаи бўлди. Каспий балиқчиларининг ҳаёти ҳам, «оқ олтин» бунёдкорларининг шарафли меҳнати ҳам, чой плантацияларидаги серзавқ дамлар ҳам шоир шеърларида ўзининг бадиий ифодасини топди.

Самад Вурғун ижодида Озарбайжон адабиётининг бой қадимий анъаналари, халқ бахшилари — ошуғлар куйининг серзавқ оҳанглари мужассамланган. Халқчиллик, юксак ғоявийлик, бадиийлик шоир асарларининг энг асосий фазилатларидир. Бу фазилатлар унинг «Ленин китоби», «26 лар» «Негрнинг орзулари», «Дор ёғочлари» каби лиро-эпик полотноларида, умр бўйи ёзган «Комсомолнома» мемуар поэмаси, «Воқиф», «Фарҳод ва Ширин» сингари драматик асарларида яққол намоён бўлган.

Самад Вурғун Совет адабиётининг йирик намояндаларидан, айниқса, рус адабиётидан кўп нарса ўрганди. Рус классик адабиётининг энг яхши намуналарини Озарбайжон тилига таржима қилди. Жумладан, Пушкиннинг «Евгений Онегин» асарини озарбайжон ўқувчисига туҳфа этди.

Самад Вурғун Улуғ Ватан уруши йилларида ўзини сафарбар этилган жангчи ҳисоблаб, ҳарбий-сиёсий лирикаси билан майдонга чиқди. Унинг ўткир, сиёсий-публицистик характердаги шеърлари минг-минглаб жангчиларни ҳаёт — жамоат курашига руҳлантирди. Унинг рус тилида чоп этилган «Бугун ва эрта» номли шеърлар тўплами шоир-граждани Самад Вурғун сиймосини, унинг маънавий дунёсини ёрқин кўрсатувчи кўзгудир.

Самад Вурғун Озарбайжон Ёзувчилар союзини бошқарган йилларида ёш талантларни тарбиялашга катта ғамхўрлик қилди. Урушдан кейинги йилларда ҳам у Совет воқелигини, дўстлик, ватанпарварлик, муҳаббат ва вафони тараннум этувчи кўплаб асарлар яратди. Шоир ижоди энг гуллаган бир пайтда, 1956 йилда вафот этди.

Самад Вурғун ўз ижоди ва жамоатчилик фаолияти билан халқ ҳурматини қозонган эди. У СССР Олий Советига депутат қилиб сайланган, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси бўлган эди. Асарлари икки марта СССР Давлат мукофоти билан тақдирланди.

Самад Вурғун асарлари бугунги кунда СССР халқларининг турли тилларида жарангламоқда. Миллионлаб совет кишилари унинг номини меҳр ва ҳурмат билан тилга олмоқдалар.

У. САЛОҲИДДИНОВ,
Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ўқитувчиси, педагогика фанлари кандидати.

Самад ВУРҒУН

Ҳаёт фалсафаси

Қушлар гала-гала юрт ошиб учар,
Башар авлод-авлод дунёдан кечар,
Инсон-ку гоҳ заҳар, гоҳ шарбат ичар...
Азалдан шу эрур ҳукми замоннинг,
Бир мубҳам сири бор бу осмоннинг.
Айланиб ётаркан бу чархи фалак,
Гоҳ кўнгил яйрайди, гоҳи жон ҳалак...
Инсонга ёр бўлган муҳаббат, маслак,
Баъзан қафас ичра етилган, тўлган
Баъзан пўртанага изсиз ғарқ бўлган.
Ўзгартгай доимо йўлини сувлар,
Ўзгарур фикрлар, сўнгай туйғулар.
Коинот бир ерда топмагай қарор:
Урар сийнасини минг тошга, ғорга,
У гоҳ қишга етур, гоҳи баҳорга!
Дунё ўз биносин қургандан бери
Саодат аталган у гўзал пари,
Кел, — дермиш йилларга, қочармиш нари...
Афсуслар бўлсинки, унга бирор он
Йўқ, ета олмади орзуманд инсон.
Эй, дунё гўзали, қочма башардан,
Инсондир фарқ этган темирни зардан.
Кел, унинг меҳрини исроф этма, сан,
Қалби бор, ҳисси бор ҳар муҳаббатнинг,
Сўнмагай юлдузи абадиятнинг.
Ўлим — бир иблисдир, ҳаёт — бир малак,
Борлиққа эргашар йўқлик кўлкадек...
Нур эса зулмат-ла олишиб, бешак —
Яшатмоқ истайди дунёда бизни,
Қуёш олқишлайди иродамизни.
Ёмонлик — яхшилик тушмас бир изга,
Ўтмишдан қолган у ёдгордир бизга.
Киргай баҳор ели қалбларимизга,
Лекин орқасидан қувиб келгай қиш,
Табиат борлиққа шундай боқармиш.
Бир ёнда тўй бўлса, бир ёнда мотам,
Шодлик бир оламдир, ғусса — бир олам,
Ҳаёт-чи, отини сурур дамо-дам;
Ҳатто ўт қаърида ёнган манзара
Яна қанот берур ўйларга, қара.
Ва яна инсоннинг учқур хаёли.
Кучар фазолар-у, денгизлар ёлин.
Сен эй саодатнинг гўзал, сафоли
Саҳари олқишла инсон пок йўлин,
Етсин Ер юзига жасорат қўли.
Кел тезроқ, башарнинг имдодига кел,
Қудратин кўрсатмас жасоратсиз эл,
Жасорат — бу қудрат, букулмагай бел...
Бутун коинотга ёйсин у қулоч,
Зулматни қувласин, дея, нари қоч!
Жасорат куч берсин тупроққа, тошга,
Денгизлар бирлашиб тушсин талошга,
Озодлик қўшини қувсин бир бошдан...
Ҳар зафар достони бир ёдгор бўлсин,
Ўлим таслим бўлсин, ҳаёт бор бўлсин.

1942.

Раззоқ Абдурашидов таржимаси.

Ян СУДРАБКАЛН (Латвия).

РУС ХАЛҚИГА

Йироқ-йироқларга нигоҳин ташлаб,
Не-не асрлардан сўйларкан маъни...
Кўм-кўк япроқларин қўйнида яшнаб
Нурланиб ўсадир русим эмани.

Нурафшон ер узра ёйган илдизин,
Новдалари кўкни қучмоқ пайида...
Бошида сайроқи қушлар нағмаси,
Куйлагувчи сувлар оқар пойида.

О рус қалби! Сенинг дилбахш нурларинг
Чорлар ҳақиқатга, улуғворликка.
Шоир даъватидек ёруғ кунларинг,
Баҳор осмонисан беғуборликда.

Азоб-уқубатлар қаддингни букиб
Неча бор кўтардинг қасоскор қилич.
Халқ кўзғолиб отди кифтдан ғам юкин,
Қуллик оҳи тинди, хонадонлар тинч!

Ҳой, донишманд эман — нуроний эман,
Сукут сақладинг минг йиллар ўтса ҳам.
Биз ҳам улуғ Ленин назари тушган,
Порлоқ истиқболга бормоқдамиз жам.

Фашист қузғунлари қутурган кунлар,
Шердайин отилиб, наъралар тортдинг.
Даҳшат туманида қолганда тунлар,
Нажоткор ўқларинг кундек ёритди.
Бир муддат тинчини йўқотган ҳаёт,
Яна ғоз тиклади қаддини дарҳол.

Қуллик кишанлари ёдга тушиб бот,
Тилга кирди қадоқ қўлларда қурол.
Табаррук ер қонга бўялган чоғи,
Далалардан уруш муҳрин аритдинг.
Тонг шафағидан кўк бўлиб чароғон,
Тўрғайлар алқади сенинг мардлигинг.

Жам бўлиб оиланг бир тану бир жон
Ғолиблик суҳбатин қурганда,
Сенинг
Кенг хонадонингда ёзиқ дастурхон,

Башар халқларига етгулик эди.
Суҳбатда эсланди ҳар фазилатинг:
Сендаги теранлик, билим, қудрат, ҳад...
Ширин суханлигинг, сенинг санъатинг

Пушкин шеъри-ла ҳам куйланди баланд.
О, Рус халқи!
Ўша оловли йиллар,
Тинчликсевар ҳар қалб сенга интилди.

Сен билан бир сафда эркпарвар эллар,
Душманга отланди, бағрини тилди.
Шундай!
Ғолиб кунлар севинчларини

Шовуллаб куйларкан эман бу замон.
Эрк ва тинчлик сўзин суйгучиларни,
Тинмай чорлайверар ўзига мудом.

ОТАЕР таржимаси.

ЁЗУВЧИЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Белградда СССР ва Югославия Ёзувчилар союзлари ўртасида 1976 йилда ҳамкорлик қилиш плани имзоланди. Планда ҳар иккала мамлакат ёзувчилар ташкилотларининг алоқаларини янада кенгайтириш кўзда тутилади. Планда ёзувчиларнинг ўзаро визитлари, ахборот ва нашрларни айирбошлаш, бадиий адабиёт таржимонлари бир-бирининг юртига стажировкага боришлари белгиланган.

Расул ГАМЗАТОВ (Доғистон).

САККИЗЛИКЛАР

Савол берсам дейман одамларга хўп,
Шундай жавоб берса улар ҳар асно:
«Очмисиз?»
«Йўқ»
«Юпунмисиз?»
«Йўқ»
«Яшаш даҳшатлимиз?»
«Йўқ асло».
Ер юзини кездим, ҳар қадамимда —
Ташвишли одамлар, муҳтожлик ва ғам.
«Очмисиз?»
«Ҳа».
«Юпунмисиз?
«Ҳа».
«Яшаш даҳшатлими?»
«Жуда ҳам!»

* * *

Ҳиндларнинг нақлига кўра энг аввал,
Оламда илонлар пайдо бўлгандир.
Тоғликларга қолса, улар ҳар маҳал —
Энг аввал лочинлар пайдо бўлган дер.
Мен эса ўйлайман: ушбу оламда
Одамлар вужудга келган илгари.
Сўнгра баъзилари лочин бўлган-да,
Илонга айланган баъзи бирлари.

Машраб БОБОЕВ таржимаси.

СУРАТДА: Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Расул Гамзатов ўз оила аъзолари даврасида.

Р. Дик фотоси. ТАСС фотохроникаси.

Александр МЕЖИРОВ (РСФСР)

Коммунистлар, олға!

Ҳарбий буйруқ аро шундоқ сўзлар бор.
Фақат энг мушкул пайт,
Аҳвол бўлса танг,
Командир бу сўзни айтиб шиддаткор,
Ротани бошлагай қилмоқ учун жанг.
Мен ҳарбий Уставдан
Воқифман анча,
Унинг ҳар бир сўзин билурман қонун.
Аммо қай варағин ўқимай қанча,
Бу сўзни топмадим излаб то бугун.
Йигирманчи йиллар.
Босқин. Перекоп.
Эшелон. Терлатма. Йўқ зарра зиё.
Кўксимиз мўлжаллаб душман отар тўп,
Ўт-олов ичида ёнгудай дунё.
Полк бағрин оловдан шинеллар тўсар,
Пулемёт ўқ узар ёвга сердолға.
Ўша пайт шивирлаб айтди комиссар:
— Коммунистлар, олға!
— Коммунистлар, олға!
Ҳарбий буйруқ аро шундоқ сўзлар бор,
Уставга кирмагай бу сўзлар бироқ.
Улар Уставдан ҳам баланд, шиддаткор,
Уни айтолмас ҳар қуроллик ўртоқ.

Душманлар қалъасин биз этиб вайрон,
Тўғонлар тикладик сувлар йўлида.
Қўриқлар очдик биз,
Ундирдик хирмон,
Бинолар тикланди ишчи қўлида.
Бир куни тўғонга дарз кетди ногоҳ,
Волховми, Днепр — муҳим эмас бу.
Наҳот тўлқинга ем шунчалик иш, оҳ,
Декабрь...
Изғирин... ҳаммаёқ муз-ку!
Ҳеч қанча иш бермас «чораю тадбир»,
Ҳужжатли сандиқлар ортилар солға.
Шу пайт ёш инженер
қатъий шундай дер:
— Коммунистлар, олға!
— Коммунистлар, олға!..
Ёз тонги.
Портлади Львов ёнида.
Бомбалар. Застава чўкди зулматга.
«Мессершмитт» ўкирар юрт осмонида,
Ёв қуюндай босиб кирди сарҳадга.
Брестдан Москвага қадар йўл олис,
Кўприклар ёнарди.
Қочқинлар ҳарён.

Оламни тутганди порох ҳиди, ис,
Буғ бўлиб учарди ёмғир ҳам шу он.
Сталинград уйлари, қалъадек маҳкам,
«Максим»лар ўқ узар...
Родимцев сардор
Кесиб муз заҳрини, тик қалқиб бардам,
Муқаддас сўзларни этади такрор:
— Коммунистлар, олға!
— Коммунистлар, олға!
Топтадик ул жирканч фашист байроғин,
Қирмизи яловни кўзларга сурдик.
Биз Ленин ёнидан
Ўшал Май чоғи
Мардона, қадамлаб иқболга юрдик.
Шамоллар эсса ҳам,
Ёғса ҳамки қор,
У жанглар изини эслатур тупроқ.
Ой ўтар,
Йил ўтар, асрлар девкор —
Ўтару.., Биз сафда қолурмиз уйғоқ.
Ҳар асри ҳар замон —
Ҳар ерда, ҳарвақт
Она — Ер бизларга мангу қўнолға.
Шу сўзлар бахш этур бизга мангу бахт:
— Коммунистлар, олға!
— Коммунистлар, слға!

Жуманиёз ЖАББОРОВ таржимаси.

Германия Демократик Республикасининг пойтахти Берлин шаҳрида бўлиб ўтган сиёсий қўшиқлар VI халқаро фестивалида курашаётган Ангола қўшиқчиси Сантокас катта муваффақият қозонди.

АДН — ТАСС фотоси.

Виктор НОГЕЙРА (Ангола).

ҚОРАТАНЛИЛАР ТАҚДИРИ

Қамчи тиғдай тегиб,
Сел эзиб худди тош,
Қамчи тиғдай тегиб,
Жизиллатиб қуёш,
Қора танлиларнинг
Елкаси қорайган.
Елкасини тилиб
Ҳар қамчи худди тиғ,
Қора танлиларнинг
Тақдиридир аччиқ.
Биз ёғоч юклаймиз,
Тош йўнамиз чунон,
Ўстирамиз кофе,
Тўкиб тер, тўкиб қон.
Оқ хўжайин, сенга
Ишонмай, қўйдик биз.
Разил гапларингга,
Минг карра тўйдик
биз.
Сен ваъда қилган эрк,
Эрк эмас, бу дарра.
Эрк эмас, бу қийноқ.
Дарра, қийноқларга,
Тўйдик биз минг
карра.
Елкалари қора,
Тақдиридан доғда,
Қалби аламлилар
Қаддин кўтармоқда.
Борар қардошларим
Қўлларида тамтам,
Тамтам бу қуёшдай
Порлоқ, мағрур
тақдир,
Яратишда ҳамдам.
Курашда ҳар ким ҳам
Топавермас зафар,
Лекин ҳар қайсимиз
Курашмоқ учун
Туғилдик музаффар.
Тақдир — бу биз
борар
Улкан ҳаёт йўли.
Тақдир — бу мускулдор
Қўлимиз маҳсули.
Тақдир — бу
бизларнинг
Қайноқ қалб кўзимиз.
Тақдир — бу аслида
Бизларнинг ўзимиз!

Султон ҚУҚОНБЕКОВ таржимаси.

Андрей БИТОВ (Ленинград)

БУВИМНИНГ ПИЁЛАСИ

ҲИКОЯ

БИЗ ТУРГАН уйда ремонт бор-япти. Бинога яна бир қават қўшиб, трубаларни янгилашмоқчи. Албатта янада баландлашишимиз учинчи қаватда сезилмайди. Аммо трубаларни алмаштиришаётгани яққол сезилади. Ҳар куни қаердадир сув етишмайди. Ё ваннада, ё ошхонада... Биз квартирада иссиқ кийим ва телпак кийиб ўтирамиз, уй бошқармасини, прорабни бебурдликда айблаймиз. Полдаги ҳамда шифтдаги тешиклар туфайли пастда ва тепамизда нималар бўлаётгани ёки нима пиширишаётганини билиб ўтирамиз. Пастда кимдир қатъият билан музиканинг гамма ва пассажларини ўрганяпти, юқорида эса бошқаси иккита пластинкани навбат билан айлантириб, рақсга тушяпти. Ташқарида ўрнатилган ҳавозаларда эса хушчақчақ қурувчи қизлар юришипти. Улар гоҳо деразалардан қараб кетишади, ойналарга оҳак теккизишади, баъзан эса эҳтиётсизлик қилиб синдириб қўйишади. Паркет полда сувоқ парчалари сочилиб ётипти, телевизорга эса қип-қизил ғишт чанги ўтириб қолган. Кундузи хонада бегона одамлар кезиб юришади. Ўзингни қўйгани жой тополмайсан.

Бизни кўп йиллар давомида одатий бўлиб қолган, сезилмайдиган қулайликлардан маҳрум қилишганди. Бир пасда чарчаб қолдик. Энди ишдан уйга қайтганимизда кундузги чарчоқлар ўзимиз билан бирга қолади.

Илгари эса кейинги кунгача чарчоқлар ёзиларди. Бизни дам олишдан маҳрум қилишлари билан ҳаммамиз жуда чарчаганлигимизни ҳис этдик.

Аммо ҳаммадан ҳам отам кўпроқ азоб чекяпти. Чунки унинг ўзи хоналарни илгари меҳр ва дид билан оқлаган, қоғоз ёпиштирган, бўяган эди. У қўлдан ўтар, юзаки қилинган ишни кўрса жаҳли чиқади. Ҳар куни қурувчилардан қолган ишларни бажаради, тешикларни бекитади, гулли қоғозлар ёпиштиради. Бугун уйимизда янги трубалар ўрнатишди. Улар эгри-бугри ва занглаган эди. Отам уларни бўямоқда.

Акамга бувимнинг ойнаванд шкафини совға қилишга аҳд қилишди. Акам Москвага кўчиб ўтди, уйланди, аммо уй жиҳозлари кам. Шкаф эман ёғочидан қилинган, унга кўп нарса солиб қўйса бўлади. Мана бугун, уч йилдан кейин илк марта шкаф тозалаш учун очилди. Бунча узоқ вақт очилмагани сабаби — унда кераксиз майда-чуйдалар бор эди. Лекин улар бувимдан хотира. Бу буюмлар бувимга бошқа одамларни эслатиб турган, бизга эса бувимни эслатиб туради.

Шкафдан ликопчалар, қадаҳлар, кумуш қошиқлар, ёниб тугамаган шамлар ўрнатилган картон, бўш конфет қутилари ва бошқа нарсалар чиқди. Буларнинг барчаси фойдасиз, шу билан бирга хотира сифатида дилга яқин эди. Уларнинг устини қалин чанг қоплаганди. Ювилгандан сўнг идишлар тозаланиб, ярақлаб кетди. Улар ошхонадаги думалоқ стол устига териб қўйилган, ҳар кимнинг ўз хотираларини ёдига соларди. Кишига ёқимли ва маъюсона кайфият берарди. Ҳар ким ўзи хотирлаган нарсасини ёдгорлик сифатида олди.

Мен пиёлани, бувим Тошкентдан олиб келган чинакам ўзбек пиёласини олдим.

...Мен беш ёшда эдим. Уруш туфайли серташвиш бўлиб қолган мамлакат ичидан ўтиб, Тошкентга — бувим олдига кетмоқда эдик. Биз қамалдан чиқиб кетаётгандик. Узоқ ва машаққатли йўл босдик, кўп нарсани фаҳмламайдиган болалик хотирамда жуда оз нарса қолган...

Юк поездининг одамларга мослаштирилган вагонида тўладан келган бир йўловчи нарвонча билан устимга ағанаб кетди. Жуда қаттиқ оғриди. Бирор нарсани нонга алмаштириш учун тушиб, ойим поезддан қолиб кетди. Бу жуда қўрқинчли эди. Битлаб кетдим. Ейдиган ҳеч нарса йўқ эди...

Ниҳоят манзилга ҳам етиб келдик. Атрофимизни қорачадан келган, йиртиқ-ямоқ кўйлак кийган болалар ўраб олишди. Улар бизга кўмаклашишни таклиф қилдилар. Бу болалар чаққон, сершовқин эдилар, ғайри оддий тезлик билан ҳаракат қилардилар. Мен улардан қўрқардим. Ойим эса уларга ишонмасди. Биз юкларимизни ўзимиз кўтариб, йўлга тушдик. Ўйинқароқ болалар аста-секин ортда қолдилар. Биз танҳо ўзимиз қолдик. Қаёққа боришимизни билмасдик. Атрофдаги ҳамма нарса янгича, одатдагидан бошқача эди. Оловли нур сочаётган осмон, қалин кўлкали дарахтлар ва пахса деворлар, вайрон этилмаган тозагина ҳовлилар, боғлар,.. ғалати сукунат...

Биз қаёққа кетаётганимизни ўзимиз ҳам билмас эдик. Тўғрисини айтганда ойим билмасди, мен эса унга эргашиб борардим. Бировдан сўрашга иймманардик. Биз манзилга яқинлашгандик. Ойимнинг мадори қолмаган, шундай бўлсада, манзилга яқинлашганимиздан ажабланарди. Тўхтовсиз юриб борардик...

Тўсатдан, қалин пахса девор бурчагида бувим билан тўқнаш келиб қолдик. Ойим қандайдир ғайри-табиий овоз чиқарди. Мен эса бувимни танимадим... Шу ондаёқ мени қандайдир майин, илиқ бир тўлқин қамраб олди ва ўзи билан бирга олиб кетди. У ёғи худди эртаклардагидек эди...

Бувимнинг ҳовлисига кичкина дарчадан кириларди. Ундан кейин боғ бошланарди. Қон рангидаги гилослар қип-қизил бўлиб пишиб ётарди, ҳовли ўртасидан бетон ариқ ўтган эди. Қандайдир ярим ялангоч аёл болта билан тошбақани майдаламоқда эди. Узун бўйли, ориқ бир кампир эчкисини етаклаб борар, бизга шубҳали қараб қўярди. Кампир билан у судраб кетаётган эчки бир-бирига жуда, ўхшарди...

Яна мени ўша илиқ ва майин тўлқин қамраб олди. Мен ўзимни бувимнинг хонасида кўрдим. Хона жуда салқин эди. Қаршимда тоза, баланд каровват турарди. Ялтиратиб артилган полда қуёшнинг ўткир нурлари аксланарди. Бувим тўхтовсиз табассум қилар, мени эркалар эди. Аммо энг асосийси стол эди. У ўзининг мустаҳкам эман о ё қ л а р и билан полда маҳкам ўрнашганди. Унинг устига оғир дастурхон ёпилган, дастурхонда эса қандайдир тепаликлар (рўмолча билан ёпилган нималардир) бор эди. Кўз олдимда менга нотаниш бўлган мевалар қўйилган ваза пайдо бўлди. Меваларнинг устида эса олтин ранг стакан ичида қанд бўлаклари кўриниб турарди. Чинакам оппоқ қанд.

Мен дастурхонни ушлаб, юқорига тикилиб турардим. Яна қандайдир илиқ, сеҳрловчи бир тўлқин мени қамраб олди. Бувим кулаётган эди. У менинг пешонамдан ўпиб, оғушига олди. Мен унинг измига бўйсиниб, ўзимни унутдим. Кўзимни очганимда чўмилган ва тоза кийимлар кийган ҳолда стол ёнида ўтирардим. Мен қандайдир ширин бир нарса еб, стол устидаги қандга тикилиб турардим... Бувим яна кулиб юборди. Энди мен қандли чой ича бошладим. Мен ўз қўлим билан хаёлий туюлган қандни ушлаб, илгари учратмаган пиёлада чой ича бошладим. У бизникидан бошқача, дастасиз эди. Дастаси қаерда синиб қолганини сира тополмасдим. Бувим эса бу пиёла аслида шунақалигини, у чинакам ўзбек пиёласи эканлигини тушунтирди.

Мен пиёлада чой ичардим. Унинг устки томонида расм ишланган, улар типратиканларга ўхшаб кетарди. Типратиканларнинг қоринлари қизил, елкалари яшил эди. Улар орқа оёқларда юриб кетаётганга ўхшарди.

Шундан кейин мен уйқуга кетдим. Туш кўрибман. Атрофимда оппоқ қанд кўзимни қамаштирадиган даражада уюлиб ётган эмиш. Атрофимда эса худди соқчилардай тўда-тўда типратиканлар айланиб юрган эмиш. Чор атрофимдан бувимнинг илиқ, ёқимли кулгуси эшитилар эмиш...

Мен хаёллар билан қўлимдаги пиёлага тикиламан. У худди авалгидай. Ундаги мана бу қорайиб кетган ёриқни ҳам яхши эслайман. Аммо энди унинг устидаги расмлар типратиканлар эмас, балки қандайдир Осиё гули ёки бандида осилиб турган мева бўлиб туюлади. Анча нўноқроқ ишланган.

Мен амакимнинг олдига бориб, унинг қомуслари ва атласларини титкилайман. Ниҳоят пиёлада тасвирланган ўсимлик нималиги, у лотинча нима деб аталиши, қандай ўсишини билиб оламан.

Отам менинг хонамдаги трубани бўямоқда. Ойим эса шкафдаги нарсаларни саранжом қилиб, кийим тикишга ўтирган. Оқшом чўкканини ва одамлар ишдан қайтишганини ўйлайман. Хонадан-хонага ўтаман, телевизор кўрган бўламан, китобларни очиб ёпаман ва ҳатто газетани кўздан кечирган бўламан. Ниҳоят пальтомни кийиб, шляпамни бостираман-да бамайлихотир эълон қиламан:

— Мен сигарета олиб келишга кетаяпман.

— Фақат жуда кеч қолмагин, — дейди ойим ишдан бош кўтармай.

— Эҳтиёт бўл. — дейди отам. — Зинапояда чироқ йўқ. Ҳовли ўйдим-чуқур қилиб ташланган. Шарфни ўраб олдингми?

Мен кўчага чиқаман. Сигарета чекиб, севиклим ёнига келаман. У худди кечагидай ёқимли ва хотиржам. Бир кун мобайнида юрагимда тўпланган гапларни изҳор қиламан. У эътибор билан тинглайди.

Шундан сўнг биз узоқ жим қоламиз. Кейин яна гаплаша бошлаймиз. Аммо мен бу суҳбатни тезда унутаман.

Сўнгра мен кетмоқчи бўламанда, яна бир соатга қолиб кетганимни пайқамайман...

Мен ёмғир ювган, ялтираб турган кўча бўйлаб юраман. Чироқларнинг сариқ шуъласи қаршимга сузиб келаётгандай бўлади. Кўчалар бўм-бўш. Эшигимиз олдида «Москвич» турибди. Ён деворида қандайдир қизил ҳарфлар ёзилган — «Тез ёрдам»... Ҳайдовчи рулга суяниб ухлаяпти. Врач худди бизнинг уйимизга келгандай туюлди менга.

Мен шошиламан, зинада тўқнашиб кетаман эшикни анча вақт очолмайман. Айвонда дори ҳиди бурқирайди. Мени амаким кутиб олади. У тоза кийинган, ўйчан.

— Қачон рўй берди? — сўрайман ундан.

— Ярим соатлар бўлди шекилли.

Мен оҳиста пальтони ечиб, ўз хонамга кираман. Қўшни хонадан отамнинг кучсиз овози эшитилади:

— Бу сенмисан Алёша?

Мен айбдорларча эшик олдига келаман ва нима қилишимни, нима дейишимни билмайман.

— Зарари йўқ Алёша, — деган овоз узоқдан эшитилади.

Врач аёлнинг юзи тетик ва хотиржам: у ўз ишини бажармоқда. Ниҳоят у ишини тугатди.

— Аҳволи оғирлашса, телефон қилинглар, — дейди у ва шошилиб чиқиб кетади.

Унинг овози оддий, одатий овоз. Айвонда учрашганимизда амакимнинг овози ҳам одатий эди. Аммо отамнинг овози бошқача, жуда-жуда кучсиз эди:

— Жуда бевақт бўлди-да... Айни Москвага шкафни жўнатиш лозим бўлган пайтдая, — эшитилади отамнинг овози.

У менга ғалати, соқоли олинмаган бўлиб туюлади...

— Аслида касаллик ҳамиша кутмаганда келади...— дейди отам ва табассум қилишга уринади.

Отам жойида қимирламай ётибди. Гапирганда ҳам қимирламайди. Кўзи олдида труба намоён бўлади. У бугун трубани икки рангда — девор ва шифт рангида бўяган эди...

Мен отамнинг каравоти ёнида турибман.

— Алёша!

— Ҳа.

— Менинг ёстиғимни тўғрилаб қўй...

Мен отамнинг ёстиғини тўғрилаб қўяман. У яна менга тикилади.

— Энди чой ичиб ол. Оч бўлсанг керак.

Мен чой ичишни хоҳламайман, жим турибман.

— Эшитяпсанми? Сен албатта чой ичиб олишинг керак.

Мен ўзбек пиёласига чой қуяман.

Н. МУҲАММАДИЕВ таржимаси.

Рабиндранат ТАГОР (Ҳиндистон)

Эшикни оч

Эшикни оч,
Мовий осмон гумбази
Яққол кўринсин-у, қалб топсин ҳузур.
Хонамга таралсин боғлар нафаси,
Кўкрак қафасига тўлсин ёруғ нур.
Ҳаёт эканимни сен этгил тасдиқ,
Шамол ва самодан яралган дунё.
Кўз ўнгимда турар ўрмонлар қуюқ,
Алвон сари ўраб олгандай гўё.
Қачонлардир бошдан кечган ишқ дарди,
Қалбимда қайтадан қилмоқда туғён.
Тўлқиндай тўлқинли сумбул сочларда,
Далаларда мени у чорлар пинҳон.
Асир бўлдим, ёшлик, қувонч ҳиссига,
Бошимда фикрлар қилади ғулув.
Шафақ жилоланар: осмон кўксига
Тонг тақиб қўйгандай бир шода инжу.

Ю. ШОМАНСУР таржимаси.

АССАЛОМ, НАВРЎЗ!

•НАВБАҲОР ВА МЕҲНАТ ГАШТИ
•ЯХШИ ДАМ ОЛИНГ, ҲОРДИҚ ЧИҚАРИНГ
•ҲАММАГА ЯРАШАДИГАН КИЙИМЛАР
•ЎСИМЛИКЛАР ҲАМ «СЎЗ»ЛАЙДИ

БАҲОР ШОДИЁНАСИ

Ҳар фаслнинг ўзига ҳос, файзи, латофати бор. Аммо кўркам фасл—баҳорнинг ҳусн-жамоли, қувончи, шодлиги, ўзгача. Чунки, қишнинг аёзли кунларидан кейин ҳароратли дамлар бошланиб, чор атроф кўм-кўк либосга ўралиши, гул-лолаларнинг очилиши, қорлар эриб, ариқ-жилғаларда зилол сувларнинг оқа бошлаши кишига беқиёс завқ-шавқ бағишлайди. Шунинг учун ҳам қадимдан баҳорнинг бошланиши Наврўз байрами сифатида нишонланади. Дарвоқе «Наврўз» қуёш (шамсия) йили ҳисобида янги йил кирган кун бўлиб, мартнинг 9 (21)-ига тўғри келади. «Наврўз» заминида илк баҳорни кутиб олиш, меҳнат фаолиятини бошлаш, табиатнинг биринчи элчиси — гул-лолаларни эъзозлаш каби чиройли анъаналар ётади.

«Наврўз ўз моҳияти ва характерига кўра интернационал байрамдир. Дарвоқе, Наврўз сингари коллектив ҳолда меҳнат йилини бошлаш, баҳорни зўр тайёргарлик ва тантана билан кутиб олиш каби маросимлар Шарқда ҳам, Ғарбда ҳам жуда кўп халқларда учрайди. Ўрта Осиё ва Закавказье деҳқонлари ҳам, Россия ва Болтиқбўйи халқлари ҳам, шунингдек, қўшни Афғонистон, Эрон, Ҳиндистон, Туркия ҳамда қадимий юнонлар ҳам, французлар, итальянлар, испанлар ҳам ҳар баҳорда ўзларининг шундай баҳор, меҳнат ва дўстлик-биродарлик байрамларини ўтказадилар.

Коммунистик партиямизнинг доно ленинча миллий сиёсати туфайли қардош халқлар каби ўзбек халқининг ҳам қадимий анъаналаридаги прогрессив томонлар янги замон кишисининг маънавий дунёсини бойитиш, гўзалликни севиш, меҳнатни ардоқлаш, интернационализм ва она-Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашга йўналтирилди. Ана шундай қадимий, аммо ҳамиша навқирон прогрессив анъаналардан бири —Наврўз байрамидир. Қадимда қишлоқ ва шаҳар аҳли қиш бўйи Наврўзга тайёргарлик кўрган, уни чинакам, меҳнат, баҳор ва шоду-ҳуррамлик байрами қилиб ўтказиш учун интилган. Наврўз кунлари кийиш учун қария ота-оналарга бўз ва бошқа матолардан маҳсус «Наврўз либослари» тиктиришган. Янги либосни кийган ота-оналар сафарга отланган кишиларга, эндигина оилавий ҳаётга қадам қўйган ёш келин-куёвларга яхши ният ва истаклар билдирганлар. Наврўз тантаналарида ижро этиш мақсадида бастакорлар қўшиқ ва куйлар басталаганлар. Шоирлар эса янги ғазал ва байтлар ёзганлар. Достончи-бахшилар терма ва достонлар тўқиганлар. Баҳодирлар, чавандозлар, полвонлар, қизиқчилар, дорбозлар ва бошқалар. Наврўзи оламда намойиш қилиш учун қизиқарли программалар тайёрлаганлар. Наврўзнинг бошланиши эса катта тантанага айланиб кетган. Деҳқон далага қўш чиқариб, биринчи уруғини сочган, миришкор боғбон эса, ниҳоллар ўтказиб, боғ-роғлар яратган. Нуроний ота-оналар, қиз-жувонлар, ёш-яланглар, гўзал баҳорнинг дилрабо кунлари бошланиши билан янги кийим-кечаклар кийиб, кўркам либосларга бурканган кир-адир, тоғ-даралар ва дала-даштларга чиқиб гул сайиллари ўтказганлар.

Бу пайтда ариқ-зовурлар тозаланиб, кенг кўламда кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш ишлари олиб борилган. Боғ-роғлар тартибга келтирилган, алоҳида-алоҳида жойларга Наврўз ниҳоллари ўтказилиб, янги ҳиёбонлар бунёд этилган. Далага биринчи қўш чиқарилиб, омоч тикилган. Биринчи уруғни сепиш ҳам шу Наврўз байрами кунлари амалга оширилган. Ана шу далага қўш чиққани учун дала-даштларда катта қозонлар осилиб, «Қўшчи оши» пиширилган ва аҳолига тортилган. Жойларда эса қариялар йиғилиб, бир ҳафта — ўн кун давомида буғдой ундириб, «Сумалак сайли» ўтказганлар. Турли хил кўкатлар, яъни ялпиз, исмалоқ, жағ-жағ, отқулоқ, ровоч, кўк беда, шолғом, кашнич, укроп, довучча, ток барги кабилардан сомсалар ёпилган, чучваралар ва бошқа турли-туман қуюқ-суюқ овқатлар тайёрланган. Наврўзга атаб нонвойлар хилма-хил нонлар ёпганлар, қандолатчилар ўнлаб турдаги ширинликлар тайёрлаганлар.

Наврўз байрами бизнинг давримизда мазмунан янада бойиб, халқимизнинг чинакам меҳнат, қонқардошлик, дўстлик, муҳаббат ва шоду-ҳуррамлик байрамига айланди. Унда меҳнаткаш халқнинг энг яхши анъаналари — меҳнатсеварлик, дўстликка садоқат, инсонпарварлик, камтарлик, меҳмондўстлик, катталарга ҳурмат, ватанга муҳаббат, табиат ва гўзалликни севиш каби асрлар давомида шаклланиб ва ривожланиб келган ажойиб ҳислатлари қамраб олинган. Бу ўринда Республикамизнинг шаҳарларида, район марказларида, колхоз-совхозларида, Тошкентнинг жуда кўп маҳаллаларида, айниқса, С. Раҳимов, Фрунзе ва Октябрь районларининг «Бешқайрағоч», Журжоний, А. Қаҳҳор номли, «Олмазор» ва бошқа маҳаллаларида, А. Қодирий ва Навоий номли шаҳар маданият уйлари, шунингдек, Ленин комсомоли номли Марказий маданият ва истироҳат боғи, С. М. Киров, А. С. Пушкин, «Ғалаба» номли боғларда ўтказилаётган Наврўз тантаналари умумхалқ байрамига айланиб кетганлигини алоҳида таъкидлаш зарур.

Шундай қилиб, баҳор, меҳнат, гул шодиёнаси бўлган Наврўзи олам кўпчилик халқлар, шу жумладан, ўзбек халқининг ҳам баҳор байрамларидан бўлиб, бизнинг давримизда ҳам катта маърифий-тарбиявий ва бадиий-эстетик аҳамиятини сақлаб қолмоқда.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари кандидати.

Рустам УМАРОВ,
Бутуниттифоқ анъанавий театрлаштирилган кўрсатувлар лауреати.

«Лола сайри».

АЁЛЛАР, СИЗЛАР УЧУН

ОРАСТА БЎЛИНГ

▲ Баҳор қуёшида юз бир оз қорайиб, доғлар тушиши мумкин. Юзни оқартириш учун ҳафтада икки марта асал ва лимонли ниқоб суртиш керак. Бунинг учун эритилган бир қошиқ асалга бир қошиқ лимон суви аралаштириб юзингизга чапланг ва 20 минутдан кейин юзингизни сал илиқ сувга ювинг, сўнг юзингизга озиқлантирувчи крем суртинг.

▲ Қўл териси ёрилган ва қизарган бўлса, 2 дона картошкани сувда пишириб эзинг, икки томчи глицерин ва икки томчи бодринг ёки лимон суви томизинг, шу аралашмани ҳар куни қўл терисига чапиб, 10—15 минутдан кейин ювиб ташланг.

▲ Киприкингиз қуюқ бўлишини истасангиз 3 қошиқ канакунжут мойига бир қошиқ спирт қўшиб, ҳар куни уйқуга ётаётганда шу мойдан киприкка сурасиз. Лекин ниҳоятда эҳтиёт бўлиш керак, мой кўзингизга тушмасин.

•*Чеварларимиз туҳфаси*

Мавсумий либослар

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи баҳор ва ёз фаслига мўлжалланган либосларнинг янги моделларини ишлаб чиқаришга киришди.

Бадиий совет томонидан тасдиқланган янги фасондаги эркаклар костюмининг дастлабки туркуми тайёрланиб, савдо ташкилотларига юборилди. Ҳозир цехларда кримплен, жун аралаш ва бошқа материаллардан эркаклар костюми тикилмоқда. Уларнинг сифатига алоҳида эътибор берилмоқда. Республика савдо ташкилотларига мавсумбоп костюмлардан бир неча ўн мингги чиқарилади. Булардан ташқари, бирлашма чеварлари эркаклар шими, мактаб ўқувчилари учун костюмлар ва бошқа либосларнинг ҳам фаслли фасонларини тайёрлашяпти.

***

Баҳор фасли айни трикотаж буюмлар учун мос. Йил бошидан пухта тайёргарлик кўрган устки трикотаж фабрикасининг коллективи аёллар ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилди. Улар учун жундан тайёрланган жакетлар, хушбичим ва чиройлидир. Ранги ҳам кўзни қувонтиради. Бундан ташқари трикотажчилар спорт костюмларининг ҳам янги моделини ишлаб чиқаришга киришдилар. Баҳор фаслига мўлжалланган бундай буюмлардан ўттиз мингтаси савдо ташкилотларига юборилади.

***

3-тикув фабрикасининг моделчилари яқиндагина хотин-қизлар учун баҳор либосларининг янги моделларини ишлаб чиқаришга киришган эдилар. Бугун эса, цех конвейерларидан чиройли, арзон ва ярашиқли жажжи либослар туширилиб, савдо ташкилотларига юборилди. Булар — боғча ва мактаб ёшидаги қизчалар учун тайёрланган кўйлаклардир. Либослар ранго-ранг ип газламалардан тикилган.

Шунингдек, фабрикада аёлларнинг шу фаслда уйда кийдиган халатлари ҳам тикиб чиқарилмоқда.

•*Табиат мўъжизалари*

СЕҲРЛИ «МЕТЕОРОЛОГ»ЛАР

Табиатнинг турли-туман мўъжизалари борки, булар кишини ҳайратда қолдиради. Инсон ақл-заковати билан яратилган аппаратлар, асбоблар об-ҳавонинг қандай бўлишини олдиндан айтиб берганидек, табиат ўзи етказган гул-ўсимликлар ҳам «жонли метеоролог»лар бўлиб хизмат қилади. Қуйида шулардан баъзилари билан танишасиз.

▲ Ботаникларнинг ҳисобига кўра, Ер юзида об-ҳавони олдиндан айтиб берадиган ўсимликларнинг 400га яқин тури мавжуд.

▲ Учқат деган ўсимлик гули ёмғир олдидан кучли, ёқимли ҳид тарқатади, қурғоқчилик олдидан эса ҳидини бутунлай йўқотади.

▲ Ёмғир олдидан акациянинг сариқ гулида уруғчалар четга сурилиб, ўртада «асал» томчиси пайдо бўлади. Асал ҳиди ариларни ўзига жалб этади. Арилар ғужғони эса ёғингарчиликдан дарак беради.

▲ Швед ботаниги Карл Линней гулларнинг турли вақтларда очилишидан фойдаланиб, ботаник (гул) соат тузган.

▲ Қуёш шуъласи ялт этиб чиқиши билан сачратқи ўт тож баргларини ёзиб, қуёш ботиши олдидан гулларини юмади.

▲ Қуёш нури йўқолиши билан, бинафша гулларини юмиб, пастга қараб осилиб туради.

Ҳар тўғрида

ҒАЛАТИ МАЪЛУМОТ

Ғарбий Германия матбуотининг хабарларига қараганда ўтган йили Германия Федератив Республикасида 128 миллиард сигарет чекилган. Мамлакатда чекишга қарши кенг авж олдириб юборилган кампанияга қарамасдан бу рақам 1974 йилги кўрсаткичдан 2,5 миллиардга ошиб кетган. Бундан келиб чиқадики, мамлакатда ҳар бир киши ўртача ҳисоблаганда ўтган йили икки мингтадан сигарет чеккан. Ўқувчилар ва студент ёшидаги ёшларда тамаки маҳсулотларига иштиёқ айниқса кучли.

•

ДЎМБИРА—ФИЛЛАРНИ ҚЎРҚИТДИ

Ҳиндистоннинг Карнатак штатидаги Мандия районига бир неча марта ёввойи филлар бостириб келди. Улар экин экилган ерларни оёқ ости қилиб, шакарқамиш майдонларини пайҳон этиб ташлашди. Шунда деҳқонларга полиция бўлинмалари ёрдамга келди. Уларнинг ёрдами, куч-ғайрати туфайли таклиф этилмаган меҳмонлар қувиб юборилди. Ёввойи филлар яна бостириб келганида ваҳимага тушган атрофдаги қишлоқларнинг аҳолиси улар билан ўзлари курашишга бел боғлашди. Бир неча юз киши дўмбиралар билан майдонга чиқишди. Дўмбираларнинг қулоқни қоматга келтирувчи овози филларга таъсир этди. Полициячилар ҳам бас келаолмаган филлар тўдаси тезлик билан майдонни ташлаб чиқиб кетди.

•*Биласизми?*

ЎЙИНЧОҚЛАР КАСАЛХОНАСИ

Япония пойтахтидаги йирик болалар универмагини «Кидди — лэнд» — «Болалар мамлакати» деб аташади. Бу ерда мижозларнинг эътиборини дарров тортадиган ҳамма нарса муҳайё этилган. Ўйинчоқларнинг кенг ассортименти, ўйин ўйнайдиган хоналар, ҳар хил аттракционлар, монорельсли ва автомобиль треклари бор. Лекин бу ердаги «ўйинчоқлар касалхона»си болалар ўртасида кенг шуҳрат қозонган. У универмагнинг энг сўнгги — тўртинчи қаватида жойлашган. Ўзига хос бу клиникада юксак малакали мутахассислар ҳар қандай ўйинчоқни, ҳатто бошқа магазиндан ҳам ҳарид этилган ўйинчоқларни текинга «даволашади».

Лекин бу ишдан фирма асло зиён кўраётгани йўқ. Бу уринда «касалхона»нинг сўнгги қаватда ўрнашгани ҳам тасодифий бир ҳол эмаслигини айтиб ўтиш керак. Бу ерга боргунча универмагнинг қолган уч қаватидан ўтиш лозим. Шундай бўлгач, универмаг мижозларининг бирорта нарса харид қилиши турган гап.

«Оқ гуллар, парқу гуллар».

Ю. Бутусов фотоэтюди.

Экспедиция жўнаб кетди

Баҳор фасли бошланиши билан табиат олами аста уйғонади. Қиш уйқусини тарк этиб, ўз инларидан чиққан ҳайвонлар навбатдаги «рўзғор ташвиши»ни бошлайдилар. Бу фасл ҳайвонларнинг кўпайиши, тарқалиши уларнинг хусусиятларини, фойдали ва зарарли жиҳатларини ўрганиш учун ҳар томонлама қулайдир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли зоология ва паразитология институтининг олимлари ҳар йилги олиб бориладиган илмий-тадқиқот ишларини бу йил Жиззах областига кўчиришди. Ана шу мақсадда шу ойдан бошлаб куз фаслигача ишлайдиган катта экспедиция ташкил қилинди.

БУГУН БИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ М. М. АСТАФЕНКО БОШЧИЛИГИДАГИ ИЛМИЙ ХОДИМЛАР ЭКСПЕДИЦИЯСИ ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИГА ЖЎНАБ КЕТДИ. Келгуси ҳафталарда бошқа экспедициялар ҳам бирин-сирин ана ўша ерга етиб боришади.

Баҳорги экспедиция бошланиши муносабати билан институт директори биология фанлари кандидати Ғани Султонов мухбиримизга қуйидагиларни маълум қилди:

— Жиззах областида олиб бориладиган катта экспедициянинг ўзига хос мукаммал иш программаси тузиб чиқилган.

Биз биринчи навбатда мўйнали ҳайвонларнинг яшаш шароитлари, уларнинг кўпайиши, мўйнасининг сифати устида кузатишлар олиб борамиз.

Биз ноёб ҳайвонлар бутунлай қирилиб кетмаслигини олдини олиш, улар учун келгусида махсус қўриқхоналар ташкил қилишнинг имкониятларини излашга ҳаракат қиламиз.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23|III да **Абу Райҳон Беруний,** 24|III да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24|III да **Жон қизлар,** 25|III да **Комедия, комедия, ёҳуд ҳангома** (12.00). **Кўнгли ёш қариялар** (кечқурун).

КИНО

23 МАРТДА

Саҳро ва чангалзорларда — С. РАҲИМОВ номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.15), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мени ёлғиз қолдирма — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Хўрланганлар — «НУКУС» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Биринчи муҳаббатим — «ЯНГИОБОД» (11.00, 13.00, 17.00, 19.00).

24 МАРТДА

Саҳро ва чангалзорларда — С. РАҲИМОВ номли (11.30, 14.30, 17.30, 20.15), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Мени ёлғиз қолдирма — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Хўрланганлар — «НУКУС» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

Рам ва Шам — «ЯНГИОБОД» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИДА

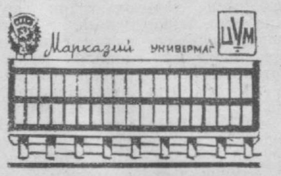

(3-қаватда)

ТОШКЕНТДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ БУЮМЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

САВДО-КЎРГАЗМАСИДА 40 ДАН ОРТИҚ МОДЕЛДАГИ ҲАР ХИЛ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ БУЮМЛАРИ НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ.

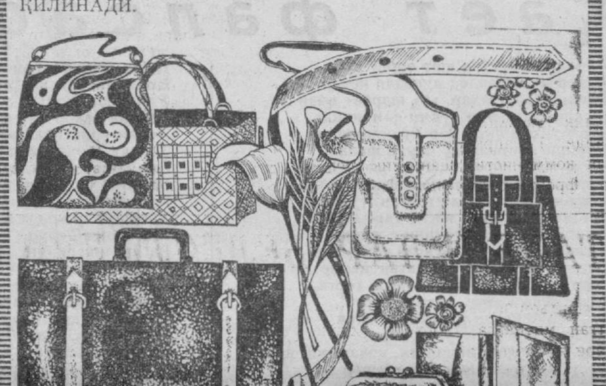

Сиз 1977 йилда ишлаб чиқаришга мўлжалланган буюмлар моделлари билан танишиб ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришингиз мумкин.

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Чилонзор» савдо марказида

22—31 МАРТ КУНЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАЛАРИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛГАН

БОЛАЛАР ПОЙАФЗАЛЛАРИНИНГ

Савдо-кўргазмаси ўтказилади

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

22 МАРТ — ДУШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.35 Кўрсатувлар программаси. 18.40 «Советский воин». Тележурнал. **Москва кўрсатади.** 19.15 «Социалистик мусобақа кундалиги». **Тошкент кўрсатади.** 20.00 «Ахборот» информацион программаси. (рус.). **Ўзбек тилида:** 20.15 Ўн минут музика. 20.25 «Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети». Ўсимликшунослик факультети. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Наврўз байрами». Музикали кўрсатув. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Наврўз байрами» музикали кўрсатувнинг давоми. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.35 «Ёшлар ижоди». 19.00 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади. Рус тилида:** 19.15 «Олимпиада мавсуми бошланиши арафасида». 19.45 «Кўқонлик моҳир уста». «Ўзбектелефильм» студиясининг телевизион ҳужжатли фильми. **Москва кўрсатади.** 20.00 «Музикали абонемент». 20.35 М. Горький. «Достигаев ва бошқалар». СССР Давлат Академик Малий театри фильм-спектаклининг премьераси. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Достигаев ва бошқалар» фильм-спектаклининг давоми. 23.25 Спорт программаси. 1. Аёллар ўртасида коньки бўйича СССР чемпионати. Медео яхмалагидан олиб кўрсатилади. 2. Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. «СПАРТАК» (Ленинград) — МАСК. Таллиндан олиб кўрсатилади. 00.05 Янгиликлар.

Учинчи программа. Душанба кўрсатади.

Сирдарё область Ильич районидаги А. Р. Беруний номли 5-мактаб томонидан **Зульфанов Абдуваит Ҳоджанович** номига берилган 594592 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент область, Калинин районидаги Ойбек номли 40-ўрта мактаб томонидан **Алимов Тўрабой Салимович** номига берилган 952226 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р—02288. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64579. Нашр В—3043.